ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 24.4.2008
COM(2008) 224 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ετήσια έκθεση δημοσιονομικής διαχείρισης του 7ου, 8ου και 9ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το 2007

{SEC(2008)518}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή ... 3

2. Σημαντικότερα γεγονότα του 2007 ... 3

3. Σημαντικότερα επιτεύγματα ... 4

4. Δημοσιονομική κατάσταση του 7ου, 8ου και 9ου ΕΤΑ στα τέλη του 2007 ... 5

5. Έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων ΑΚΕ: απόδοση έναντι των στόχων το 2007 ... 5

5.1. Αύξηση της ποιότητας, του αντίκτυπου και της βιωσιμότητας των προγραμμάτων ... 5

5.2. Ταχύτερη υλοποίηση της βοήθειας ... 9

5.2.1. Διατήρηση συνολικά σταθερού RAL ... 11

5.2.2. Ομοιόμορφη κατανομή των αναλήψεων υποχρεώσεων σε ολόκληρο το έτος (για την αποφυγή της συγκέντρωσης μεγάλου όγκου στο τέλος του έτους) ... 12

5.2.3. **Stabex** ... 13

5.3. Συντονισμός και εναρμόνιση δράσεων με άλλους χορηγούς βοήθειας ... 13

5.4. Διασφάλιση του αποτελεσματικού ελεγκτικού πλαισίου και της ευθύνης ... 15

5.5. Εφαρμογή δραστήριας πολιτικής ανθρώπινων πόρων και βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών ... 17

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση ανταποκρίνεται στην απαίτηση των άρθρων 96 παράγραφος 2 και 102 δεύτερη περίοδος του δημοσιονομικού κανονισμού του 9ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ)[1] να υποβάλλει η Επιτροπή ετήσια έκθεση δημοσιονομικής διαχείρισης του ΕΤΑ.

Τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται για τους στόχους επιδόσεων της EuropeAid και τις εκθέσεις της ΕΑΒ του ΟΟΣΑ δεν συμπεριλαμβάνουν τις αποδεσμεύσεις και τα εντάλματα είσπραξης, πρόκειται δηλαδή για ακαθάριστα και όχι καθαρά ποσά. Ομοίως, τα ποσά που παρατίθενται στο παρόν τμήμα και στο παράρτημα είναι ακαθάριστα, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 2007

Το 2007 υπήρξε έτος με ιδιαιτερότητες για τη διαχείριση του ΕΤΑ από τη EuropeAid, δεδομένου ότι η δραστηριότητά της επηρεάστηκε κυρίως από την ανάγκη να αναληφθούν όλοι οι πόροι του 9ου ΕΤΑ πριν από το τέλος του 2007.

Τον Μάιο του 2005, το Συμβούλιο όρισε ως προθεσμία για την ανάληψη των κονδυλίων του 9ου ΕΤΑ την 31η Δεκεμβρίου 2007. Η απόφαση αυτή είναι γνωστή ως «ρήτρα λήξης ισχύος».[2] Εξαιρέσεις προβλέπονταν για το Stabex και για τις δαπάνες στήριξης[3].

Τον Μάιο του 2007, το Συμβούλιο Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ αποφάσισε τη χορήγηση μέρους του αποθεματικού των πιστώσεων του 9ου ΕΤΑ, που αρχικά προοριζόταν για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, στις ενοποιημένες πιστώσεις Β, τα προγράμματα FLEX εντός ΑΚΕ, το μέσο στήριξης της ειρήνης στην Αφρική και το Καταπιστευματικό Ταμείο Υποδομών.

Τον Νοέμβριο του 2007, το Συμβούλιο επέτρεψε την περαιτέρω παράταση των προθεσμιών για τις αποφάσεις χρηματοδότησης βάσει των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού των γαλλικών ΥΧΕ και τους τόκους επί των πιστώσεων του ΕΤΑ[4].

Το 2007, η Επιτροπή έλαβε αποφάσεις στο πλαίσιο των τελικών επανεξετάσεων του 9ου ΕΤΑ, και η EuropeAid κλήθηκε να εφαρμόσει τις αναπροσαρμογές των χορηγήσεων μεταξύ χωρών, περιφερειών και τομέων.

Η Επιτροπή μπόρεσε να συμμορφωθεί με όλες τις απαιτήσεις της «ρήτρας λήξης ισχύος», και ειδικότερα:

---

1 ΕΕ L 83 της 1.4.2003, σ. 1.

2 Απόφαση αριθ. 2005/446/ΕΚ, ΕΕ L 247 της 18.6.2005, σελ.19.

3 Το παράρτημα Ιβ είναι αυτό που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της απόφασης αριθ. 1/2006 του Συμβουλίου Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ (ΕΕ L 247 της 9.9.2006, σ. 22).

4 Απόφαση 2007/792/ΕΚ, ΕΕ L 320/31 της 6.12.2007.

(1) Να αποδεσμεύσει όλα τα περιττά κονδύλια στο τέλος Μαρτίου 2007, ώστε να μπορούν να είναι διαθέσιμα για εκ νέου ανάληψη υποχρεώσεων πριν από το τέλος του έτους.

(2) Να υποβάλει για γνωμοδότηση στην επιτροπή του ΕΤΑ, πριν από το τέλος Ιουλίου 2007, όλα τα προγράμματα που προϋποθέτουν ανάληψη υποχρεώσεων στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών κονδυλίων των πιστώσεων Α.

(3) Να καταρτίσει, για τη λήψη απόφασης και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στη «ρήτρα λήξης ισχύος», τα νέα προγράμματα τα οποία θεωρούνται προτεραιότητα στην απόφαση του Μαΐου 2007 του Συμβουλίου Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ.

Κατ' αυτό τον τρόπο κατέστη δυνατό να αναληφθούν όλοι οι πόροι του 9ου ΕΤΑ πριν από το τέλος του 2007, εκτός των γαλλικών ΥΧΕ και των τόκων επί των πιστώσεων του ΕΤΑ, σύμφωνα με την απόφαση 2007/792/ΕΚ. Αυτή είναι η πρώτη φορά που ένα ΕΤΑ αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου πριν από την έναρξη ισχύος του επόμενου ΕΤΑ.

Το 2007, η DEV ολοκλήρωσε τον προγραμματισμό στο πλαίσιο του 10ου ΕΤΑ για 51 έγγραφα στρατηγικής κατά χώρα/εθνικά ενδεικτικά προγράμματα για ποσό 8,7 δισ. ευρώ, το οποίο αντιπροσωπεύει το 65% των προγραμματισμένων χορηγήσεων κατά χώρα. Η ολοκλήρωση του προγραμματισμού για τις υπόλοιπες χορηγήσεις προβλέπεται το 2008, ενώ η έναρξη ισχύος του 10ου ΕΤΑ δεν θα είναι δυνατή πριν από τον Ιούνιο 2008.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

- Δημοσιονομικοί στόχοι 2007 – Η Επιτροπή εκπλήρωσε όλους σχεδόν τους δημοσιονομικούς της στόχους, υπερβαίνοντας τους στόχους για τις συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων και τις συμβάσεις. Για πρώτη φορά, ένα ΕΤΑ αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου πριν από την έναρξη ισχύος του επόμενου.

- Οι πληρωμές του ΕΤΑ έφθασαν σε πρωτοφανές επίπεδο (2,92 δισ. ευρώ) αλλά περιορίστηκαν από ελλείψεις στην ταμειακή ροή. Η αύξηση του ρυθμού των πληρωμών του ΕΤΑ τα τελευταία έτη πιέζει τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις συνεισφορές τους. Δεδομένου ότι, ήδη το 2007, ορισμένα κράτη μέλη δεν ήταν διατεθειμένα να αυξήσουν τις συνεισφορές τους, όπως τους ζητήθηκε, υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν ελλείψεις στην ταμειακή ροή το 2008.

- Εσωτερικοί έλεγχοι και διαδικασίες – Το ΕΤΑ δεν έχει ακόμη ενταχθεί στο Κοινό Σύστημα Πληροφόρησης Relex (CRIS). Επιπλέον, η εγκατάσταση του συστήματος ABAC-FED έχει αναβληθεί μέχρι τις αρχές του 2009.

- Προσωπικό – Μετά την αξιολόγηση του φόρτου εργασίας της EuropeAid, το 2007 κατέστη δυνατή η πρόσληψη 11 πρόσθετων συμβασιούχων υπαλλήλων στην έδρα της AIDCO/C. Αν και κατ' αυτόν τον τρόπο μειώθηκε η έλλειψη προσωπικού, ο φόρτος εργασίας ανά υπάλληλο στη Διεύθυνση ΑΚΕ της EuropeAid παραμένει υψηλός σε σύγκριση με άλλες γεωγραφικές ζώνες. Οι

αντιπροσωπείες στα κράτη ΑΚΕ συνέχισαν να εργάζονται με πολύ περιορισμένο προσωπικό.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 7ΟΥ, 8ΟΥ ΚΑΙ 9ΟΥ ΕΤΑ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 2007[5]

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γενική δημοσιονομική κατάσταση του 7ου, 8ου και 9ου ΕΤΑ στα τέλη του 2007. Κατά το κλείσιμο του 2006 δεν είχε ακόμη αναληφθεί ποσό ύψους 3,16 δισ. ευρώ, ενώ κατά το κλείσιμο του 2007 απέμενε ποσό 49 εκατ. ευρώ (σχεδόν 0,001% των χορηγηθέντων κεφαλαίων).

Πίνακας 1: Δημοσιονομική κατάσταση του 7ου, 8ου και 9ου ΕΤΑ στα τέλη του 2007 (εκατ. ευρώ)

Χορηγηθέντα κεφάλαια στα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ (από το ΕΤΑ)[6]			Αναληφθέντα κεφάλαια	Δαπανηθέντα κεφάλαια	Κεφάλαια/υποχρεώσεις προς εκκαθάριση		
7ο – 8ο	9ο	Σύνολο 7ο – 9ο			Μη αναληφθέντα κεφάλαια	Μη δαπανηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων (RAL)	Σύνολο υπολοίπου μη δαπανηθέντος κεφαλαίου
Α	β	γ (α+β)	Δ	Ε	στ (γ-δ)	Ζ (δ-ε)	η (στ+ζ)
21422,27	15 906,38	37 328,65	37 279,37	26 699,96	49,28	10 579,40	10 628,69

Τα 49,28 εκατ. ευρώ μη αναληφθέντων κεφαλαίων αποτελούν τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για να χρηματοδοτηθούν οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στη «ρήτρα λήξης ισχύος».

5. ΕΓΚΑΙΡΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΚΕ: ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟ 2007

Ο στόχοι της EuropeAid, όσον αφορά το ΕΤΑ, καθορίζονται:

- στο τμήμα ΑΚΕ του ετήσιου προγράμματος διαχείρισης της EuropeAid, και
- στους ισχύοντες κεντρικούς δείκτες επιδόσεων που εγκρίθηκαν από την EuropeAid.

Στο επόμενο σημείο αναλύεται ο τρόπος επίτευξης ή υπέρβασης αυτών των στόχων.

5.1. Αύξηση της ποιότητας, του αντίκτυπου και της βιωσιμότητας των προγραμμάτων

– *Εξέταση όλων των προγραμμάτων στο στάδιο προσδιορισμού και διαμόρφωσης*

---

5 Στα σημεία 4 και 5, τα αριθμητικά στοιχεία των αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών αντικατοπτρίζουν τη διόρθωση που επέφερε η Επιτροπή το 2004 στα στοιχεία για τις πληρωμές στο πλαίσιο του Stabex οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του 2002 και του 2004.

6 Στο σύνολο της έκθεσης, τα στοιχεία που αναφέρονται: - περιλαμβάνουν τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τις συναφείς επιδοτήσεις επιτοκίου που χορηγήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) στο πλαίσιο του 7ου-8ου ΕΤΑ, δεδομένου ότι η Επιτροπή φέρει τη λογιστική ευθύνη, - δεν περιλαμβάνουν την επενδυτική διευκόλυνση της ΕΤΕ που χρηματοδοτείται από το 9ο ΕΤΑ, δεδομένου ότι η ΕΤΕ φέρει τη σχετική λογιστική ευθύνη.

Οι «ομάδες στήριξης της ποιότητας» (Quality Support Groups–QSG) της EuropeAid αξιολογούν τις δράσεις πριν από την υλοποίησή τους (εκ των προτέρων). Η κάλυψη των QSG των προτάσεων χρηματοδότησης του ΕΤΑ αυξήθηκε το 2007 και έφθασε το 91% των προγραμματισμένων κεφαλαίων που ανελήφθησαν κατά το έτος αυτό.

Πίνακας 2: Εξέταση από τις QSG των προτάσεων χρηματοδότησης του ΕΤΑ ΤΟ 2007					
Στάδιο του κύκλου του έργου	*Δείκτης*		2006	2007	*Εξέλιξη σε ετήσια βάση %*
Προσδιορισμός	Εξετασθέντα δελτία προσδιορισμού	Αριθμός	*156*	*169*	*8%*
		Αξία (εκατ. ευρώ)	*2276*	*1636*	*- 28%*
Διαμόρφωση	*Εξετασθείσες προτάσεις χρηματοδότησης*	*Αριθμός*	*181*	*272*	*50%*
		Αξία (εκατ. ευρώ)	*3094*	*3173*	*3%*

Οι προτάσεις έργων εξετάζονται στο στάδιο προσδιορισμού και διαμόρφωσης. Κατά κανόνα, μία εμπεριστατωμένη ανάλυση στο στάδιο προσδιορισμού περιορίζει τις τροποποιήσεις σε μεταγενέστερο στάδιο. Το 2007, ο αριθμός των εκ των προτέρων αξιολογήσεων στο στάδιο διαμόρφωσης αυξήθηκε ουσιαστικά, αντικατοπτρίζοντας τον μεγάλο αριθμό αποφάσεων χρηματοδότησης που είναι απαραίτητες για να ολοκληρωθεί η ανάληψη υποχρεώσεων για τα υπόλοιπα κονδύλια του 9^{ου} ΕΤΑ. Η αναλογία των αξιολογήσεων στο στάδιο προσδιορισμού είναι λογικό να έχει μειωθεί σε αξία: οι αξιολογήσεις στο αρχικό στάδιο προσδιορισμού σε ορισμένες περιπτώσεις είχαν ήδη πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα έτη.

Για κάθε πρόταση που εξετάζεται από τις QSG, πολλά κριτήρια κατατάσσονται με βάση ένα σύστημα θετικής και αρνητικής βαθμολόγησης (Α/Β και Γ/Δ), με στόχο να προσδιοριστούν σαφώς τα αδύνατα σημεία της πρότασης, στην οποία επιφέρονται βελτιώσεις.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει ότι οι αξιολογήσεις των QSG συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας των προτάσεων έργων, ανάμεσα στο στάδιο προσδιορισμού και στο στάδιο διαμόρφωσης:

Πίνακας 3: Αντίκτυπος των QSG στην ποιότητα των προτάσεων έργων του ΕΤΑ, 2006-07 Ποσοστό θετικής και αρνητικής βαθμολόγησης σε κάθε στάδιο εξέτασης %				
Είδος βαθμολόγησης	2006		2007	
	Προσδιορισμός	Διαμόρφωση	Προσδιορισμός	Διαμόρφωση
Θετική βαθμολόγηση (Α/Β)	90	95	92	94
Αρνητική βαθμολόγηση (Γ/Δ)	10	5	8	6

Αρνητική βαθμολόγηση QSG σημαίνει ότι οι προτάσεις έργων είτε εγκρίνονται υπό τον όρο να επέλθουν τροποποιήσεις είτε απορρίπτονται, ώστε να βελτιωθούν περαιτέρω προτού υποβληθούν εκ νέου στις QSG. Μετά το στάδιο διαμόρφωσης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής βελτιώνουν ακόμη περισσότερο τις προτάσεις τους, εφαρμόζοντας τις συστάσεις των QSG πριν από την υλοποίηση.

– *Συνέχιση της δημοσιονομικής στήριξης και της τομεακής στήριξης κατά περίπτωση*

Το 2007, η Επιτροπή ενέκρινε τη στήριξη του γενικού προϋπολογισμού (ΣΓΠ) σε 38 χώρες, η οποία ανήλθε σε 415 εκατ. ευρώ, και τη στήριξη του τομεακού προϋπολογισμού (ΣΤΠ) σε 16 χώρες, συνολικού ύψους 259 εκατ. ευρώ. Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν το 11,4% και το 7% αντίστοιχα των συνολικών αναλήψεων

υποχρεώσεων και δεν απέχουν πολύ από τους στόχους που καθορίστηκαν στις αρχές του έτους (10% και 7% αντίστοιχα).

Πίνακας 4: Νέα ΣΓΠ και ΣΤΠ, 2007 (ΕΚΑΤ. €)[7]						
Είδος προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων			Πληρωμές		
	2006	2007	Διακύμαν-ση (%)	2006	2007	Διακύμαν-ση (%)
Στήριξη του γενικού προϋπολογισμού	198	415	+109%	431	455	+5,6%
Στήριξη του τομεακού προϋπολογισμού	414	259	-37%	207	129	-38%
Σύνολο	**612**	**674**	**+10%**	**638**	**584**	-8,5%

Το 2007, στον τομέα της δημοσιονομικής στήριξης η Επιτροπή:

- δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές για τη στήριξη του γενικού προϋπολογισμού (Ιανουάριος 2007),

- δημοσίευσε αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές για τη στήριξη τομεακών προγραμμάτων (Ιούλιος 2007),

- συνέχισε την πραγματοποίηση των αξιολογήσεων του πλαισίου δημόσιων δαπανών. Το 2007, οι αξιολογήσεις του PEFA (Public Expenditure Financial Accountability - δημόσιες δαπάνες και δημοσιονομική ευθύνη) κάλυψαν 15 ακόμη χώρες ΑΚΕ, οπότε ο αριθμός των χωρών που καλύπτονται φθάνει τις 54,

- άρχισε δύο μελέτες – μία για την τεκμηρίωση της χρήσης της μεταβλητής δόσης στις ενέργειες στήριξης του προϋπολογισμού και μία άλλη που αξιολογεί τη συνοχή μεταξύ της αξιολόγησης της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και της στήριξης των μεταρρυθμίσεων της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών,

- έλεγξε τη χρήση της παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων (ROM) στα τομεακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρησιμοποιούν δημοσιονομική στήριξη,

- άρχισε τις εργασίες για την ανάπτυξη συνεκτικής μεθόδου αξιολόγησης των ενεργειών στήριξης του προϋπολογισμού, ως συνέχεια της από κοινού αξιολόγησης της στήριξης του προϋπολογισμού που ολοκληρώθηκε το 2006.

– *Παρακολούθηση*

Το 2007, ελέγχθηκαν 544 εν εξελίξει δράσεις οι οποίες περιλαμβάνουν εθνικά και περιφερειακά έργα (με τα ειδικά εθνικά τους στοιχεία) και υλοποιούνται σε 77 χώρες ΑΚΕ και ΥΧΕ. Από αυτούς τους ελέγχους προέκυψαν 600 εκθέσεις παρακολούθησης. Ο συνολικός προϋπολογισμός των δράσεων που ελέγχθηκαν στα κράτη ΑΚΕ έφθασε τα 5 959 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 5 551 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΑ και τα 408 εκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό των ΕΚ.

Τα αποτελέσματα ROM έδειξαν ότι η συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ ήταν μάλλον αποδοτική το 2007, εφόσον όλα τα κριτήρια ROM (συνάφεια του σχεδιασμού,

[7] Τα στοιχεία αυτού του πίνακα είναι προσωρινά.

αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, αντίκτυπος και βιωσιμότητα) παρουσιάζουν γενική μέση βαθμολογία 2,66 σε σύγκριση με την παράμετρο στόχο που είναι 2,5 για τα τρέχοντα έργα.

Επίσης, 49 έργα των οποίων οι δραστηριότητες έκλεισαν πριν από 12-24 μήνες ελέγχθηκαν εκ των υστέρων. Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου, τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των μελλοντικών προγραμμάτων, έδωσαν γενική βαθμολογία 2,58 και βαθμολογία 2,6 όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, τον αντίκτυπο και τη συνάφεια του σχεδιασμού. Και οι δύο αυτές βαθμολογίες είναι μεγαλύτερες από την παράμετρο στόχο του 2,5.

– *Αξιολόγηση*

Το 2007, η Επιτροπή περάτωσε 3 γεωγραφικές αξιολογήσεις που καλύπτουν τη βοήθεια της ΕΚ στις χώρες ΑΚΕ (Μοζαμβίκη, Κοινότητα για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής και περιοχή του Ειρηνικού) και μία θεματική αξιολόγηση (γεωργική και αγροτική ανάπτυξη) που καλύπτει τις χώρες ΑΚΕ και μη. Οι κυριότερες συστάσεις από τις αξιολογήσεις αυτές εκτίθενται κατωτέρω:

- Εθνική στρατηγική για τη Μοζαμβίκη: η ΕΕ θα πρέπει να διαδραματίσει στρατηγικό συντονιστικό ρόλο στον τομέα της δικαιοσύνης· θα πρέπει να παράσχει μεγαλύτερη υποστήριξη σε ένα «προβλεπόμενο μοντέλο» δημοκρατικής αποκέντρωσης· να συνεχίσει τις προσπάθειες για την αύξηση του τμήματος στήριξης του γενικού προϋπολογισμού και της τομεακής στήριξης του προϋπολογισμού· επίσης, να στηρίξει την κυβέρνηση της Μοζαμβίκης στη χάραξη της πολιτικής για την ανάπτυξη της εθνικής ικανότητας.

- Περιφερειακή στρατηγική για την περιοχή της Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής: να καταβληθούν προσπάθειες για την ένταξη των περιφερειακών ενδεικτικών προγραμμάτων και των εθνικών ενδεικτικών προγραμμάτων· η διάθεση των πόρων να προσανατολιστεί στη χρήση των διαδικασιών των δικαιούχων χωρών· να χορηγηθούν πόροι για να μπορέσει η Κοινότητα για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής να αναπτύξει τις δικές της διαδικασίες· να καθιερωθούν τακτικές συσκέψεις των περιφερειακών αντιπροσωπειών για την εξέταση των περιφερειακών ζητημάτων· επίσης, να αυξηθεί η στήριξη προς το διευκολυντικό και συντονιστικό έργο της Κοινότητας για την Ανάπτυξη της Μεσημβρινής Αφρικής.

- Περιφερειακή στρατηγική για την περιοχή ΑΚΕ του Ειρηνικού: να ενισχυθεί ο διάλογος για τις πολιτικές· να ενισχυθούν οι προσπάθειες για να μπορέσει η περιοχή του Ειρηνικού να αντιμετωπίσει τα προβλήματα περιβάλλοντος και διαχείρισης των φυσικών πόρων· να βελτιωθούν οι συνδέσεις μεταξύ περιφερειακών και εθνικών επιπέδων, καθώς και η σχέση των συμφωνιών συνεισφοράς προς τα αποτελέσματα, και να βελτιωθεί η παρακολούθηση και ο έλεγχός τους.

- Θεματική αξιολόγηση της κοινοτικής συνεργασίας στον τομέα της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης: να αναπροσδιορισθούν η στρατηγική και οι προτεραιότητες στον γεωργικό τομέα· να στραφεί η στρατηγική προς την ιδέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης του αγροτικού χώρου στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης· να δοθεί προτεραιότητα στις τομεακές προσεγγίσεις και να

προτιμηθεί, ει δυνατόν, η τομεακή στήριξη του προϋπολογισμού· να μελετηθούν τα αποτελέσματα των αντισταθμιστικών μέτρων προκειμένου να μειωθούν οι συνέπειες της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ στις χώρες ΑΚΕ, και να πραγματοποιηθούν στρατηγικές εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κάθε έγγραφο στρατηγικής κατά χώρα, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2001/42.

Το 2007, πραγματοποιήθηκαν μόνο 3 γεωγραφικές αξιολογήσεις σχετικά με τις χώρες ΑΚΕ, ενώ το 2006 πραγματοποιήθηκαν 7. Η διοικητική μονάδα αξιολόγησης στην EuropeAid είναι υπεύθυνη για τις αξιολογήσεις όχι μόνο για την περιοχή ΑΚΕ (DEV) αλλά και για την περιοχή ΑΚΕ (RELEX), καθώς και για τις θεματικές και τομεακές αξιολογήσεις οι οποίες συχνά καλύπτουν και τις δύο περιοχές, οπότε ο αριθμός των πραγματοποιούμενων αξιολογήσεων μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος.

Η διάρκεια των διαδικασιών θεματικών και τομεακών αξιολογήσεων είναι σαφώς μεγαλύτερη από ένα έτος, οπότε είναι φυσικό να διαφέρει από έτος σε έτος ο αριθμός των πραγματοποιούμενων αξιολογήσεων, ανάλογα με τη χρονική στιγμή έναρξης της αξιολόγησης και την πολυπλοκότητα της διαδικασίας.

5.2. Ταχύτερη υλοποίηση της βοήθειας

Όπως το 2006, το ΕΤΑ πέτυχε σχεδόν όλους τους δημοσιονομικούς στόχους που είχαν τεθεί για το 2007.

Συνοπτικά, η κατάσταση έχει ως εξής:

Πίνακας 5: Κυριότεροι δείκτες επιδόσεων ΕΤΑ, 2003-2007 (εκατ. ευρώ)

	2003	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*		
					Στόχος	*Τρέχουσα κατάσταση*	
Συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων	3 769	2 648	3 511	3 408	3 450	3 636	105%
Επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων	3 062	3 038	3 057	3 654	3 500	3 816	109%
Πληρωμές	2 345	2 464	2 544	2 826	3 005	2 920	93%

Αναλήψεις υποχρεώσεων

Όπως εξηγείται πιο πάνω στο τμήμα 2, η μεγαλύτερη πρόκληση για το ΕΤΑ το 2007 ήταν να αναληφθούν όλοι οι διαθέσιμοι πόροι (9^{ο} ΕΤΑ και μεταφορές από τα προηγούμενα ΕΤΑ) πριν από το τέλος του 2007. Ο φιλόδοξος αυτός στόχος επετεύχθη και, για πρώτη φορά στα χρονικά του ΕΤΑ, όλα τα διαθέσιμα κονδύλια ανελήφθησαν πριν από την έναρξη ισχύος του επόμενου ΕΤΑ. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων το 2007 έφθασαν τα **3 636 εκατ. ευρώ** υπερβαίνοντας τον στόχο των **3 450 εκατ. ευρώ,** συμπεριλαμβανομένων των ποσών που είχαν αποδεσμευτεί και αναληφθεί εκ νέου πριν από το τέλος του 2007.

Συμβάσεις

Η εκτέλεση των συμβάσεων υπερέβη σημαντικά τον στόχο των **3 500 εκατ. ευρώ** που είχε καθοριστεί για το 2007 φθάνοντας τα **3 816 εκατ. ευρώ**, που αποτελεί νέο ρεκόρ για το ΕΤΑ και είναι αποτέλεσμα των συνεχών προσπαθειών που καταβλήθηκαν το 2007 για να επιταχυνθεί η υλοποίηση.

Οι δείκτες της EuropeAid καθόρισαν ως στόχο να επιτευχθούν από το ΕΤΑ τα εξής επίπεδα ανάθεσης συμβάσεων:

% σύναψης συμβάσεων επί των	Στόχοι 2007	Κατάσταση στις 31.12.2007
αναλήψεων υποχρεώσεων 2003	97 %	96 %
αναλήψεων υποχρεώσεων 2004	95 %	97 %
αναλήψεων υποχρεώσεων 2005	80 %	72 %
αναλήψεων υποχρεώσεων 2006	59 %	65 %
αναλήψεων υποχρεώσεων 2007	27 %	30 %

Για την επιτάχυνση της ανάθεσης συμβάσεων, ο δημοσιονομικός κανονισμός του 9ου ΕΤΑ[8] προβλέπει την εφαρμογή του κανόνα «δ+3» –οι μεμονωμένες νομικές δεσμεύσεις πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή το αργότερο 3 έτη μετά την ημερομηνία της αντίστοιχης δημοσιονομικής δέσμευσης της Επιτροπής. Στον ανωτέρω πίνακα, που αντικατοπτρίζει αυτή την κατάσταση, οι εναπομένουσες μεμονωμένες δεσμεύσεις για το 2003 και 2004 αφορούν κυρίως τις πιστώσεις που προορίζονται για τους τελικούς ελέγχους και τις αξιολογήσεις ή την κάλυψη απρόβλεπτων δαπανών.

Πληρωμές

Οι πληρωμές του ΕΤΑ ανήλθαν σε ποσό **2 920 εκατ. ευρώ** – πρόκειται για το μεγαλύτερο ποσό που έχει σημειωθεί μέχρι σήμερα (2 826 εκατ. ευρώ το 2006, 2 544 εκατ. ευρώ το 2005).

Ο αρχικός στόχος του 2007 για τις πληρωμές **(3 136 εκατ. ευρώ)** αναθεωρήθηκε προς τα κάτω, στο πλαίσιο της ανακοίνωσης του Οκτωβρίου προς το Συμβούλιο, σε **3 005 εκατ. ευρώ**, μεταξύ άλλων για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι προβλεπόμενες πληρωμές, όπως τα 100 εκατ. ευρώ για τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες και τα 40 εκατ. ευρώ για το Καταπιστευματικό Ταμείο Υποδομών ΕΕ-Αφρικής, μεταφέρθηκαν στο 2008 λόγω καθυστερημένης εκπλήρωσης των όρων για την εκταμίευση, καθώς και λόγω προβλεπόμενων στο τέλος του έτους ελλείψεων στην ταμειακή ροή. Στην πράξη, οι πραγματικές πληρωμές έφθασαν τα 2 920 εκατ. ευρώ και θα ήταν 200 εκατ. ευρώ περισσότερο χωρίς αυτές τις ελλείψεις στην ταμειακή ροή.

Από το 1990, τόσο οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και οι πληρωμές σημείωσαν σταθερή αύξηση, γεγονός που αντικατοπτρίζει ταχύτερη υλοποίηση:

[8] ΕΕ L 83 της 1.4.2003, σ. 1.

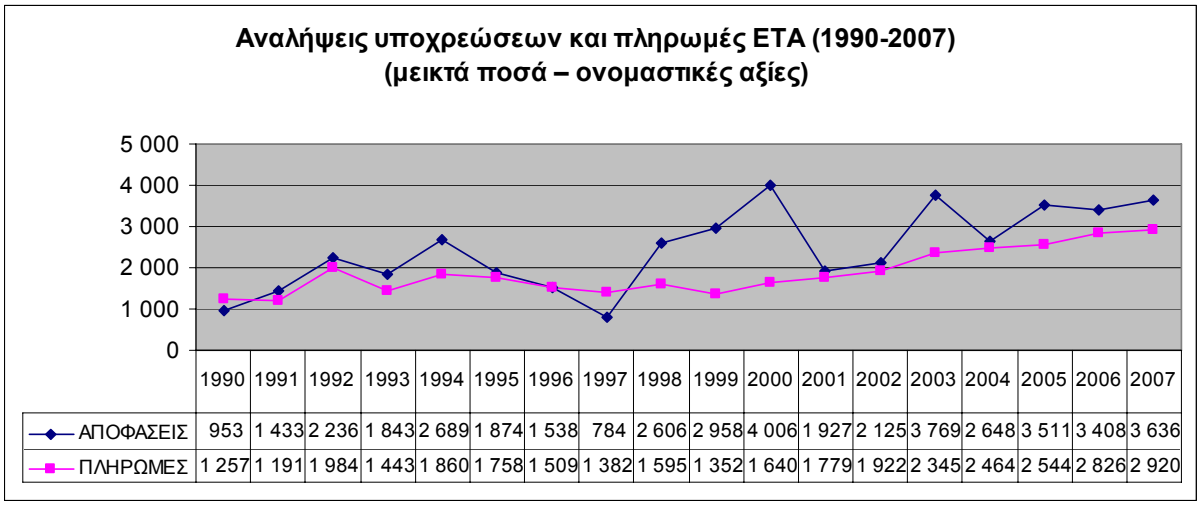

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	953	1 433	2 236	1 843	2 689	1 874	1 538	784	2 606	2 958	4 006	1 927	2 125	3 769	2 648	3 511	3 408	3 636
ΠΛΗΡΩΜΕΣ	1 257	1 191	1 984	1 443	1 860	1 758	1 509	1 382	1 595	1 352	1 640	1 779	1 922	2 345	2 464	2 544	2 826	2 920

– *Διατήρηση σταθερού RAL, προώθηση των συμβάσεων, καθώς και των παλαιών και αδρανών αναλήψεων υποχρεώσεων*

5.2.1. Διατήρηση συνολικά σταθερού RAL

Τα μη αναληφθέντα κεφάλαια ή «RAL» (reste à liquider) πρέπει να εκταμιευθούν σύμφωνα με τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η Επιτροπή παρακολουθεί επισταμένως το σύνολο του RAL.

Το 2007, το RAL αυξήθηκε από 10 281 εκατ. ευρώ σε 10 579 εκατ. ευρώ (+2,9%). Η αύξηση του RAL σε σύγκριση με την 01.01.2007 εξηγείται ως εξής:

Απόθεμα του RAL την 01.01.2007	10.281
συν τις νέες συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων το 2007	3.636
Μείον τις αποδεσμεύσεις	464
Μείον τις πληρωμές το 2007	2.920
Συν τα εντάλματα είσπραξης	45
Απόθεμα του RAL στις 31.12.2007	10.579

Όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, το υψηλό επίπεδο των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων το 2007 (μετά το πέρας της ρήτρας λήξης ισχύος στο τέλος του 2007) αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα για την αύξηση του συνολικού RAL.

- Προτεραιότητα στην υλοποίηση των «παλαιών» και «αδρανών» αναλήψεων υποχρεώσεων

Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν τα προηγούμενα έτη για την επιτάχυνση της υλοποίησης συνεχίζουν να αποφέρουν καλά αποτελέσματα.

Παραδείγματος χάρη, ο μέσος χρόνος που απαιτείται για την υλοποίηση των έργων, - υπολογιζόμενος βάσει του λόγου RAL/ετήσιων πληρωμών, μειώθηκε κατά 25% μεταξύ του 2001 και του 2007:

Πίνακας 6: Μέση διάρκεια (έτη) υλοποίησης έργων (λόγος RAL/ετήσιων πληρωμών)						
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
4,96	4,5	4,2	4,0	4,1	3,6	3,6

Προκειμένου να σταθεροποιήσει το συνολικό RAL, η Επιτροπή παρακολουθεί επισταμένως τα παλαιά και αδρανή RAL, όπως καθορίζονται κατωτέρω:

Πίνακας 7: Εξέλιξη των παλαιών και αδρανών RAL, 2006-2007					
Δείκτης		Υπόλοιπο (εκατ. ευρώ)			Παρατηρήσεις
Ονομασία	Ορισμός	31.12.06	31.12.07		
			Στόχος	Τρέχουσα κατάσταση	
Παλαιό RAL	Κεφάλαια αναληφθέντα >5 έτη, μη χρησιμοποιηθέντα	822	860	903	Ο στόχος του παλαιού RAL είχε ουσιαστικά επιτευχθεί
Αδρανές RAL	Κεφάλαια αναληφθέντα αλλά για τα οποία δεν ανατέθηκαν συμβάσεις ούτε χρησιμοποιήθηκαν σε διάρκεια >2 ετών	276	250	100	Αδρανές RAL που μειώθηκε κατά περισσότερο από 60% το 2007

Το παλαιό και το αδρανές RAL ισούντο με 1.098 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2006 και με 1.003 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2007, δηλ. σημειώθηκε μείωση περίπου 10%.

Καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια να αποδεσμευτούν αρκετά νωρίς όλες οι μη απαραίτητες πλέον προς εκκαθάριση αναλήψεις υποχρεώσεων, ώστε να αναληφθούν εκ νέου πριν από το τέλος του 2007. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή έθεσε ως στόχο για την αποδέσμευση τα τέλη Μαρτίου 2007. Ο φιλόδοξος αυτός στόχος επετεύχθη με το παραπάνω.

Ο κατωτέρω πίνακας περιλαμβάνει τα αποτελέσματα το 2006 και το 2007

Πίνακας 8: Αποδεσμεύσεις ΕΤΑ, 1.1.2006 έως 31.3.2007				
Δείκτης	Ορισμός	Ποσά σε εκατ. €		
		2006	2007	
			Στόχος (στις 31.3.07)	Τρέχουσα κατάσταση (στις 31.3.07)
Αποδεσμεύσεις	*Κεφάλαια αναληφθέντα αλλά μη χρησιμοποιηθέντα, που έχουν ελευθερωθεί για νέα προγράμματα*	*689*	*391*	*464*

Τα παραρτήματα 1 και 4 του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής περιλαμβάνουν λεπτομερή κατανομή της εξέλιξης των μη χρησιμοποιηθέντων κεφαλαίων από το 2003 και τα σύνολα των αποδεσμεύσεων και των ενταλμάτων είσπραξης, καθώς και τις ακαθάριστες και καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές αντίστοιχα.

5.2.2. Ομοιόμορφη κατανομή των αναλήψεων υποχρεώσεων σε ολόκληρο το έτος (για την αποφυγή της συγκέντρωσης μεγάλου όγκου στο τέλος του έτους)

Παρά τον μεγαλύτερο αριθμό αποφάσεων που ελήφθησαν για να ολοκληρωθεί η ανάληψη υποχρεώσεων του 9^{ου} ΕΤΑ, το επίπεδο των συνολικών υποχρεώσεων του

ΕΤΑ που ανελήφθησαν πριν από τα τέλη Σεπτεμβρίου παρέμεινε στο 58% όπως το προηγούμενο έτος.

5.2.3. *Stabex*[9]

Το 2007, η Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει το σχέδιο δράσης για το Stabex, το οποίο συνίσταται στην έγκριση νέων Πλαισίων Αμοιβαίων Υποχρεώσεων, για τη διάθεση των υπολειπόμενων ποσών στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων προσαρμοσμένων στις τρέχουσες ανάγκες, με στόχο την υπογραφή όλων των Πλαισίων Αμοιβαίων Υποχρεώσεων πριν από το τέλος του 2008. Ο κατωτέρω πίνακας αναφέρει την προσωρινή κατάσταση των κεφαλαίων Stabex που διαχειρίζεται η Επιτροπή στις 31/12/2007.

Πίνακας 9: STABEX - κατάσταση 2006/2007 (€)

	2006	2007
Σύνολο διατεθέντων κονδυλίων (συμφωνίες μεταφοράς +τόκοι)	2.703.475.370	2.741.845.131
Υπογραφέντα πλαίσια αμοιβαίων υποχρεώσεων	2.546.769.644	2.656.264.965
Κονδύλια για τα οποία πρέπει να υπογραφούν πλαίσια αμοιβαίων υποχρεώσεων (πριν από τις 31/12/2008)	156.708.847	85.580.166
Διατεθέντα κεφάλαια	2.065.612.214	2.154.826.786
Λογαριασμοί ασφαλείας (προς πληρωμή πριν από τις 31/12/2010)	191.602.109	99.609.288

Δυνάμει του άρθρου 212 της σύμβασης Λομέ IV, οι εθνικοί διατάκτες των χωρών ΑΚΕ που δικαιούνται κεφάλαια Stabex πρέπει να υποβάλλουν ετήσια έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση των κεφαλαίων Stabex. Ορισμένες από τις εκθέσεις αυτές για το 2007 αναμένονταν ακόμη όταν ολοκληρώθηκε η παρούσα έκθεση. Συνεπώς, όταν θα έχουν ληφθεί και αναλυθεί όλες οι πληροφορίες, θα συνταχθεί μια λεπτομερέστερη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του Stabex το 2007.

5.3. Συντονισμός και εναρμόνιση δράσεων με άλλους χορηγούς βοήθειας

– *Τομεακή συγκέντρωση του ΕΤΑ*

Η κατανομή ανά τομέα των δαπανών του ΕΤΑ το 2007 ήταν η εξής:

Πίνακας 10: Αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές του ΕΤΑ ανά τομέα ΟΟΣΑ-ΕΑΒ, το 2007 (εκατ. ευρώ) (*)

Τομέας	**Αναλήψεις υποχρεώσεων**		**Πληρωμές**	
	εκατ. ευρώ	**% επί του συνόλου**	**εκατ. ευρώ**	**% επί του συνόλου**
Εκπαίδευση, περίθαλψη, νερό, βασικές εγκαταστάσεις αποχέτευσης	1.247	36%	852	31%
Μεταφορές, επικοινωνίες, ενέργεια	751	22%	799	28%
Γεωργία, αλιεία, εμπόριο, βιομηχανία, τουρισμός	373	11%	274	10%
Περιβάλλον, άλλοι οριζόντιοι τομείς	324	9%	156	5%
Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας (**)	461	13%	557	19%

[9] Το Stabex ήταν χρηματοδοτικό μέσο που συστάθηκε με τη σύμβαση της Λομέ (άρθρα 186-212) και επιχειρούσε να αντισταθμίσει την αστάθεια των εσόδων από τις εξαγωγές των κρατών ΑΚΕ. Η συμφωνία του Κοτονού αντικατέστησε το Stabex με ένα νέο μέσο, το Flex.

Ελάφρυνση χρέους	23	1%	-	0%
Άλλοι τομείς, συμπεριλαμβανομένης της βοήθειας για ανασυγκρότηση	261	7%	134	5%
Διοικητικές δαπάνες	50	1%	61	2%
Σύνολο	**3.489**	**100%**	**2.833**	**100%**

* Προσωρινά στοιχεία
Διμερής και πολυμερής ΕΑΒ και ροές ΕΒ
Χωρίς το μέσο στήριξης της ειρήνης: αναλήψεις υποχρεώσεων = 147 εκατ. ευρώ, πληρωμές = 86 εκατ. ευρώ

** Επισιτιστική βοήθεια και γενική ενίσχυση του προγράμματος βοήθειας

	Αναλήψεις υποχρεώσεων (εκατ. ευρώ)	% επί του συνόλου	Πληρωμές (εκατ. ευρώ)	% επί του συνόλου
Εκ των οποίων στήριξη του γενικού προϋπολογισμού	415	12%	455	16%
Εκ των οποίων προγράμματα επισιτιστικής βοήθειας / επισιτιστικής ασφάλειας και Stabex	46	1%	136	4%
Σύνολο	461	13%	557[10]	19%

– *Χρηματοδότηση μέσω διεθνών οργανισμών*

Οι συμβάσεις με τους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών και τον Όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας ανήλθαν σε 432 εκατ. ευρώ το 2007, δηλ. στο 11,3 % του συνόλου των συμβάσεων αυτού του έτους. Το ποσοστό αυτό δείχνει σταθερή τάση κατά την περίοδο 2005-2007.

Το 2007, η Επιτροπή υπέγραψε συμβάσεις:

- ποσού 226 εκατ. ευρώ με την Παγκόσμια Τράπεζα, εκ των οποίων 150 εκατ. ευρώ χορηγήθηκαν για την προστασία των βασικών υπηρεσιών στην Αιθιοπία, η οποία περιλαμβάνει την παροχή βασικών υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, την υγεία, τη γεωργία, τους φυσικούς πόρους και το νερό από τις μη κεντρικές κυβερνήσεις, και συγχρόνως την προώθηση και ενίσχυση της διαφάνειας και της ευθύνης όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών.
- ποσού 205 εκατ. ευρώ με τις οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών, και ειδικότερα 71,5 εκατ. ευρώ με την UNICEF, 47,6 εκατ. ευρώ με την UNDP και 11,7 εκατ. ευρώ με τον FAO.

Στις αρχές του 2007, συμφωνήθηκαν με τις οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την υποβολή εκθέσεων, οι οποίες θα εφαρμόζονται στις υπό εκτέλεση συμβάσεις.

Το παράρτημα 5 του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής περιλαμβάνει λεπτομερή αριθμητικά στοιχεία για τις συμβάσεις του 2007, τις πληρωμές και τα ποσά που

[10] Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τα ποσά του Stabex και της επισιτιστικής βοήθειας, αλλά όχι την αντιστάθμιση ζημιών, την ελάφρυνση χρέους και τη βοήθεια έκτακτης ανάγκης, αντίθετα με το ποσό των πληρωμών 455 που αναφέρεται στον πίνακα 4.

πρέπει να καταβληθούν ακόμη στις υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών και στην Παγκόσμια Τράπεζα.

5.4. Διασφάλιση του αποτελεσματικού ελεγκτικού πλαισίου και της ευθύνης

– *Ενδελεχής έλεγχος των συναλλαγών με δειγματοληψία*

Οι δραστηριότητες ελέγχου της EuropeAid βασίζονται στους δημοσιονομικούς κανονισμούς που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό και στο ΕΤΑ. Ο στόχος είναι να υπάρχει ένα ισορροπημένο σύστημα ελέγχου που να καθιστά δυνατή την επίτευξη των στόχων στο πλαίσιο της νομιμότητας, της κανονικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Ο κύριος μηχανισμός αξιοπιστίας ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα συνίσταται στους ελέγχους που διεξάγονται σε οποιαδήποτε συναλλαγή προτού επιτραπεί αυτή. Οι εκ των προτέρων έλεγχοι είναι σημαντικοί, διότι αφενός προλαμβάνουν τα λάθη, οπότε αποφεύγονται οι εκ των υστέρων διορθωτικές ενέργειες, και αφετέρου καλύπτουν τις δημοσιονομικές και επιχειρησιακές πτυχές των συναλλαγών.

Ο κύριος μηχανισμός ελέγχου συμπληρώνεται από εκ των υστέρων έλεγχους και από επιπρόσθετους ελέγχους.

Το σύστημα εκ των υστέρων ελέγχων, το οποίο υπέστη διαρθρωτικές αλλαγές το 2005 και μεθοδολογική βελτίωση το 2006, δεν άλλαξε πλέον το 2007, που υπήρξε μάλλον έτος παγίωσης των προηγούμενων αλλαγών.

Ο στόχος είναι να διεξάγονται εκ των υστέρων έλεγχοι στο 1% των συναλλαγών της EuropeAid (πληρωμές, ανακτήσεις και προχρηματοδοτήσεις, για το ΕΤΑ και τον προϋπολογισμό γενικά), αν και στο πλαίσιο ενός ελάχιστου απόλυτου αριθμού συναλλαγών που πρέπει να ελέγχονται. Κάθε συναλλαγή μελετάται για να εντοπιστούν τα συστημικά προβλήματα και για να βρεθούν και να διορθωθούν οι δημοσιονομικές ανωμαλίες οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την πληρωμή, ανάκτηση ή αποδέσμευση υπερβολικά μεγάλου ή υπερβολικά μικρού ποσού.

Επελέγησαν για έλεγχο 142 συναλλαγές επί βασικού συνόλου 18 718 συναλλαγών (0,75 % του συνολικού αριθμού) ύψους 961 027 683 ευρώ· οι έλεγχοι έπρεπε να έχουν περατωθεί έως το τέλος Απριλίου 2008 για όλες τις συναλλαγές με δειγματοληψία, και έδειξαν ότι τα λάθη είναι σχετικά λίγα και δεν έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Πίνακας 11: Εκ των υστέρων έλεγχος των συναλλαγών (ΕΤΑ και προϋπολογισμός) το 2007 – κατάσταση Φεβρουαρίου 2008

	Αριθ. συναλλαγών	% του συνόλου των συναλλαγών
Σύνολο συναλλαγών	18718	100%
Συναλλαγές για τις οποίες προβλέπονται έλεγχοι	142	0.75%
- περατωθέντες έλεγχοι (συναλλαγές Ιαν.-Οκτ. 07)	119	0.63%
- προβλεπόμενοι έλεγχοι μέχρι τέλος Απριλίου 08 (συναλλαγές Ιούλ.-Δεκ. 07)	23	0.12%

Επίσης, η Επιτροπή:

- διενήργησε εκ των υστέρων ελέγχους σε 26 συναλλαγές στις οποίες προέβη ο διατάκτης παρά τις επιφυλάξεις του οικονομικού ελεγκτή· οι 11 αφορούσαν

πληρωμές, οι άλλες συμβατικά ζητήματα και θέματα δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία παρέκκλισης χρησιμοποιήθηκε το 2007 λιγότερο απ' ό,τι το 2006 (39 συναλλαγές)·

- εξέτασε συναλλαγές και εσωτερικούς ελέγχους επιτόπου σε τρεις Αντιπροσωπείες χωρών ΑΚΕ που καθορίστηκαν μετά από διαδικασία ανάλυσης κινδύνου. Οι όροι αναφοράς αυτών των αποστολών επανεξετάζονται αυτό το έτος για να εναρμονιστούν καλύτερα στο πλαίσιο της έδρας. Συνήθως προβλέπονται 4 αποστολές ελέγχου. Το 2007, οι τρεις από τις τέσσερις προβλεπόμενες αποστολές πραγματοποιήθηκαν στην Αγκόλα, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και τη Γουϊνέα-Μπισάου.

– *Ετήσια σχέδια ελέγχου*

Το ετήσιο σχέδιο ελέγχου, το οποίο καταρτίστηκε μετά από εκτίμηση κινδύνου, εφαρμόζεται υπό την ευθύνη των ενδιαφερόμενων υπηρεσιών, στην έδρα και στις Αντιπροσωπείες. Στόχος του είναι να παράσχει ένα δεύτερο επίπεδο αξιοπιστίας το οποίο συμπληρώνει αυτό που παρέχουν οι υποχρεωτικοί έλεγχοι. Οι έλεγχοι έχουν ενσωματωθεί συνεπώς πλήρως στον συνολικό κύκλο διαχείρισης των έργων.

Προκειμένου να ενισχύσει την κεντρική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων λογιστικού ελέγχου, η EuropeAid προβαίνει σε ανάλυση των εκθέσεων λογιστικού ελέγχου που ολοκληρώνονται κατά τη διάρκεια του έτους, η οποία αναφέρεται στους ελέγχους που περιλαμβάνονται στο ετήσιο σχέδιο ελέγχου. Τα βασικά συμπεράσματα για το 2007 έδειξαν σαφώς ότι, γενικά, τα κονδύλια διατέθηκαν σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας και ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι συνέβαλαν στην πρόληψη και στον εντοπισμό των λαθών, των παρατυπιών και της απάτης.

Δεδομένου ότι οι εκθέσεις λογιστικού ελέγχου είναι πολύ διαφορετικές, ήταν δύσκολη η σύγκρισή τους. Οι τυποποιημένοι όροι αναφοράς που δημοσίευσε η EuropeAid τον Σεπτέμβριο του 2007 θα συμβάλουν στη διόρθωση αυτών των διαφορών και στη βελτίωση της ποιότητας των εκθέσεων (εφόσον οι ειδικοί στόχοι και τα καθήκοντα που πρέπει να εκτελεστούν αναφέρονται λεπτομερώς στους όρους αναφοράς) και θα διευκολύνουν τη σύγκρισή τους (η βάση θα παραμείνει ίδια).

– *Συμμόρφωση προς τους τέσσερις πυλώνες*

Η ανάλυση της συμμόρφωσης των διαδικασιών των διεθνών οργανισμών προς τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα πραγματοποιήθηκε για την Παγκόσμια Τράπεζα και δώδεκα οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών (UNDP, WHO, FAO, UNHCR UNFPA, WFP, UNMAS, UNCTAD, UNRWA, UNICEF, IFAD, και UNOPS), καθώς και για άλλους διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ των οποίων και περιφερειακές οργανώσεις ΑΚΕ. Οι αναλύσεις του ΟΗΕ καλύπτουν περισσότερο από το 97% των συνεισφορών της EuropeAid προς τις οργανώσεις που έχουν υπογράψει τη FAFA (χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία πλαίσιο).

Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης είναι ικανοποιητικά, διότι δείχνουν ότι οι οργανισμοί τηρούν γενικά τα πρότυπα που καθορίζονται για τα τέσσερα κριτήρια του άρθρου 53 δ) του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό (λογιστική, διαχείριση, εσωτερικός έλεγχος, ανάθεση συμβάσεων). Στις περιπτώσεις στις οποίες οι αναλύσεις έδειξαν ότι ορισμένοι περιφερειακοί

οργανισμοί ΑΚΕ δεν τηρούν απόλυτα τα καθορισμένα πρότυπα, οι συμφωνίες με αυτούς τους οργανισμούς τροποποιήθηκαν ανάλογα πριν από την υπογραφή τους.

5.5. Εφαρμογή δραστήριας πολιτικής ανθρώπινων πόρων και βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών

– *Εφαρμογή δραστήριας πολιτικής ανθρώπινων πόρων*

Μετά την αξιολόγηση του φόρτου εργασίας της AIDCO, κατέστη δυνατή η πρόσληψη, το 2007, στην έδρα 11 πρόσθετων συμβασιούχων υπαλλήλων. Αν και κατ' αυτόν τον τρόπο μειώθηκε η έλλειψη προσωπικού, ο φόρτος εργασίας ανά υπάλληλο στη Διεύθυνση Γ παραμένει υψηλός. Οι Αντιπροσωπείες στα κράτη ΑΚΕ συνέχισαν να εργάζονται με πολύ περιορισμένο προσωπικό.

Πίνακας 12: Ποσοστό κενών θέσεων εργασίας της EuropeAid: Διεύθυνση ΑΚΕ στην έδρα και τις Αντιπροσωπείες ΑΚΕ, 2006-2007

Τόπος	Κατηγορία προσωπικού	Ποσοστό κενών θέσεων στα τέλη του έτους	
		2006	2007
Αντιπροσωπείες ΑΚΕ	Μόνιμοι υπάλληλοι	7%	4%
	Λοιπό προσωπικό	9%	10%
Έδρα (Διεύθυνση ΑΚΕ)	Μόνιμοι υπάλληλοι	0%	2,6%
	Λοιπό προσωπικό	1%	4,4%

Το υψηλό ποσοστό κενών θέσεων στα τέλη του έτους είναι παροδικό και οφείλεται κυρίως στις εν εξελίξει διαδικασίες προσλήψεων.

– *Περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων πληροφοριών και βελτίωση των λογιστικών συστημάτων*

Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που ανακύπτουν συνεχώς στην ένταξη του ETA στο CRIS και στο ABAC, εφαρμόζεται ένα ειδικό σχέδιο δράσης ώστε να επιτευχθεί η λειτουργία του συστήματος από τις αρχές του 2009. Οι εξελίξεις επιταχύνθηκαν για όλες τις ενότητες, προγραμματίζονται μάλιστα μαθήματα κατάρτισης και το σύστημα αναμένεται να λειτουργήσει πλήρως λίγο μετά το κλείσιμο των λογαριασμών του 2008.